

EXPOSICIÓ ANTOLÒGICA DEL PINTOR A L'IVAM

Penja els quadres, Arroyo

L'Institut Valencià d'Art Modern presenta al llarg d'aquesta primavera una exposició antològica del pintor Eduardo Arroyo. Per primera vegada es pot contemplar reunida tota l'obra gràfica del pintor.

Carles Gàmez

Primera fou Pierre Soulages, després John Baldessari, i finalment, Eduardo Arroyo (Madrid, 1937), tres exposicions per a un IVAM en el mes de maig. L'Institut Valencià d'Art Modern presenta aquests dies, amb caràcter d'estrena, una exposició antològica amb l'obra gràfica del pintor Eduardo Arroyo.

La mostra, que recull un total de 70 obres —serigrafies, litografies, gravats, aigüatintes i aigüaforts— abraça des dels anys seixanta fins a l'obra més recent. Per a Fabianne di Rocco, comissària de l'exposició, «històricament l'obra d'Eduardo Arroyo s'emmarca en l'onada que en els anys seixanta ad-

quiriren les tècniques de difusió *pop*, és a dir, el que es va denominar realització de múltiples que utilitzaren així mateix els artistes del corrent *pop* americà i anglès».

Dins la política expositiva de l'IVAM, l'exposició d'Eduardo Arroyo continuaria la línia estètica oberta amb l'antològica dedicada a l'Equip Crònica, la del figurativisme d'accent *pop* dels anys seixanta.

Exiliat durant el franquisme a la capital francesa, Arroyo manifestà plàsticament la seua oposició al règim. «La dictadura espanyola —diu Fabianne di Rocco— l'obsessionarà fins la mort del *caudillo*, i produirà una obra pamfletària, polèmica, violent vehicle d'un missatge precís».

A l'exposició es poden veure reunides les diferents sèries temàtiques realitzades pel pintor: *Miró Rifatto* —sobre l'obra de Joan Miró—, *Opera*, *J. M. Blanco White*, *Ganivet* —dues figures d'exiliats en la història d'Espanya amb els quals s'identifica el pintor—, *Ranoneur*, *Panamà* —la fascinació del món de la boxa i l'etern perdedor— *Toute la ville en parle* —sèrie urbana i policiaca—, *Malrava*, *Madrid-París-Madrid* i *Waldorf Astoria*. Aquesta última sèrie té el seu origen en una història protagonitzada per la mítica ballarina Carmen Amaya durant una de les seues estades a la ciutat de Nova York. Una anècdota que altres testimonis associen a Lola Flores i l'Hotel Georges V de la capital francesa. La ballarina catalana i la seua

Arroyo, a València, amb tots els fantasmes de la seua memòria.

troupe mentre s'allotjaven al Waldorf Astoria es dedicaven a torrar sardines a l'interior de les seues suites.

Paradoxalment, Arroyo, anys després, tornava a una icona folklòrica, en aquest cas la ballarina flamenca, que dècades enrere havia rebutjat enèr-

gicament. Senyors de capell sense rostre, escura-xemenies, ballarines, gats i Tios Pepes, boxadors i napoleons.

Arroyo és a València, «amb tots els fantasmes de la seua memòria i tot el present de la seua obra», com asseynala Fabianne di Rocco. □